

„Neues Politisches Volksblatt“-ot 1877-ben Tencer Pál, fővárosi bizottsági tag, ki előzőleg a „Politisches Volksblatt“ szerkesztője volt, alapította.

Az első szám 1877. év okt. hó 15-én jelent meg s tekintettel arra a köztiszteltetre és szeretetre, melynek szerkesztője a fővárosi társadalomban örvendezett, de főleg az elvekre, melyeket a lap a közügy érdekében zászlajára irt, a közönség részéről minden várakozást felülmúló fogadtatásban részesült.

A lap irányát mindenkoron a feltétlen szabadelvűséghez kötötte. Célja volt, hogy a hazát lángoló honszeretettel szolgálja; szabadságát és jogait — bárhonnan is jönne a támadás — védelmezze; hogy a szabadelvűség szolgálatában a reakzionárus hajlandóságnak még csak árnyéka ellen is erélyesen fellépjen; a humanitásnak és népoktatásnak a fővárosban és az országban oltárokat emeljen; jogot és igazságot védelmezzen; a jogtalanság és igazságtalanság ellen, akár a palotában avagy a kunyhóban jelentkeznék az, kiméletlenül sikra szálljon; az egyén lelki szabadságát tisztelje és az összesség egyenjoguságát szíven

viselje; a korrupciót ne tűrje; az ország anyagi jólétét minden közgazdasági és pénzügyi kérdésben fejleszteni iparkodjék; minden politikai párttól távol maradjon, hogy mindenkor korlátlan függetlenséggel működhessék a közügyekért; végre, hogy a szegények és szerencsétleneknek, a mennyire csak teheti, segítségére legyen. Ez volt a programm, melylyel lapunk a közönség elé lépett és melyhez mind e mai napig daczára egy és más változatos eseménynek, melylyel tizenkilencz éves fennállásában számolnia kellett, törhetetlenül hű maradt.

Csakis ez az állhatatos elvhűség, melylyel szigoruan előirt utunkon haladtunk, magyarázhatja meg azt a ragaszkodást, melylyel olvasóközönségünk megtisztelt bennünket és mely az idők folyamán oly bizalmas barátságos viszonyná fejlődött, hogy olvasóinknak nem csak szórakoztató ujságja, de egyuttal barátjává, tanácsadójává lettünk. Szerkesztőségi üzenetek és az önüggyvéd czimű rovataink, valamint kiterjedt magánlevelezésünk fényesen igazolják a mondott viszonyt.

Azon számos kérdés közül, melyekkel méltán keltettünk ujságírói körökben ép úgy, mint a nagyközönségben feltűnést, csupán azon esetekre kívánunk hivatkozni, amikor emberbaráti és közérdeket szolgáltunk. Az „*Egerzeiger-ügy*“, mely annak idején a parlamentben is szóba került és a mely egy egészséges embernek a tébolydából való kiszabadításával végződött, oly dicsőséges hirlapi akció volt, a mely lapunkat nemcsak az országban, hanem hazánk határain túl is ismertté tette, annak tiszteletet és elismerést szerzett, egyben annak fejlődéséhez mindenképen hozzájárult. A „*Neues Politisches Volksblatt*“ erélyes fellépése folytán a tébolydából kiszabadult Egerzeiger legjobb egészségben s polgártársai tiszteletétől környékezve még 14 esztendeig élt.

A lap megindításánál, annak munkatársai voltak: *Verbói Ármin*, ezidőszerint a „Pester Lloyd“ munkatársa, a néhány év előtt elhunyt *Strassmann Albert* és *Müller-Raro József*, ki mind e mai napig megtartotta helyét szerkesztőségünkben, hol társa és tanuja volt annak a nehéz munkának, a melyet lapunk kezdettől napjainkig publiczistai működésében sikeresen elvégzett.

1891. év február hó 1-én a lap addigi tulajdonosa, *Schlesinger Ignác*, eladta azt egyetemben a „Corvina“-nyomdával a dr. *Rothfeld Samu*, *Vukovári Albert* és *Freund József* urakból álló társas-cégnek. Néhány hónappal később a kilépett *Vukovári Albert* helyét 1891 október hó 1-én *Neményi Dezső* foglalta el és egy év múlva a „Corvina irodalmi és nyomdai részvénytársaság“ vette át a lapot.

Ez idő alatt dr. *Rothfeld Samu* állt, mint főszerkesztő a „Neues Politisches Volksblatt“ élén és ő volt az, a ki az előre haladott viszonyok követelményeivel számítva, a lap népbaráti irányát némi szociálista elvekkel megtoldotta. *Rothfeld* kezdte meg *Rotter Lajos* akkori főmunkatársának támogatásával a karcolatszerűleg megírt változatos vezércikkek közlését és különösen *Rothfeld*nek népszerű stilusban tartott leaderjei, melyek a közgazdaság minden kérdését tárgyalták, keltettek minden téren megérdemelt feltűnést.

Midőn dr. *Rothfeld* a „Pester Lloyd“ megtisztelő meghívása folytán, hova vezércikk-írónak szerződött, lapunktól 1894. év június hó 5-én távozott, örökét *Rotter Lajos*ra hagyta, kit a „Neues Politisches Volksblatt“ közönsége regényeiből (*Johann Orth, der Czar und die Nihilisten* etc.), cikkeiből és tárczáiból rég idők óta előnyösen ismer és ki azóta nagy tapintattal, széles látókörrrel, fiatalos hévvel és biztos kézzel vezeti a lapot abban a liberális szellem-

ben, a mint az addig is mindenkoron eredményesen működött.

A „Neues Politisches Volksblatt“ legújabb aerájába esik számos az összesség és a lap szorosan vett közönsége érdekében kifejtett és eredményesen keresztülvitt akció, így pld. a liberális országos nagygyűlés, melyet a lap az egyházpolitikai reformok diadalára még dr. Rothfeld alatt kezdeményezett, továbbá a közelmúltban a Dobler-bazár egészségügyi viszonyai miatt folytatott agitáció, mely a rendőrség és az egészségügyi hatóságok közbelépését vonta maga után, és az az akció, melyet Erzsébetfalva és Kossuthfalva adó-mizériái megszüntetése miatt kezdeményeztünk és sikeresen keresztül is vittünk.

Mindezen ujságírói ténykedésekben természetesen a lap munkatársai működtek közre és alábbiakban közöljük azoknak a főmunkatársainknak neveit, kik főszerkesztőnkkel élükön szívvvel és lélekkel szolgálják lapunk s a közönség érdekeit.

Possel Gusztáv, s.-szerkesztő kellő erélylyel és buzgósággal végzi a lap összeállításának fáradságos munkáját.

Dr. Fleischmann Sándor az előnyösen ismert publiczista írja a sokat olvasott szellemes vezércikkeket.

Müller-Raro József katonai szakezikkeket, továbbá tárczákat és karczolatokat ír.

Keszthelyi Ernő vezeti a színházi rovatot, referál a Nemzeti- és Népszínházakról, azonkívül pedig karczolatokat és tárczákat ír „Zigeuner“ és „Stroller“ álnevek alatt.

Somogyi Péter országgyűlési tudósító és operaházi referens, ír karczolatokat és tárczákat.

Szekula Mór nagy lelkiismeretességgel vezeti a napihírek és főváros rovatait.

Mandowsky Richard a rendőrségi rovatot vezeti

és e téren gyakran mutatja be fényes riporteri tehetségét.

Engelmann Pál ismert szociáldemokrata a „Munkásvilág“ czimű rovatban tárgyalja a hazai és nemzetközi munkásmozgalmakat. Ez a rovat, mely a munkásvédelmi törvényekkel, a munkások helyzetének megjavítását czélzó intézkedésekkel stb. foglalkozik, egyszersmind a lap szociális-politikai részét képezi és e tekintetben elégtétellel konstatálhatjuk, hogy e rovat nem egyszer tett a munkásság érdekében kifejtett sikeres ténykedésével a közjónak hasznos szolgálatokat.

Fliesz Rezső évek óta rajzolja az ujság czimlapján lévő képeket s mint ujságrajzoló elismert kitűnő hirnévnek örvend.

Ezeken kívül számos belső- és külső, valamint vidéki munkatárs dolgozik lapunkba. Azon kiváló írók és politikai egyéniségek közül, kik nagyobb-szabású cikkeket irtak és irnak lapunknak, felemlítjük a következőket: *Apponyi Albert* gróf, *Tibád Antal*, *Falk Miksa*, *Neményi Ambrus*, *Teleki Géza* gróf, *Neumann Amália* stb. stb.

Regényeinket Magyarország és a külföld nevezetesebb írói írják, u. m.: *Jókai Mór*, *Beniczkyné Bajza Lenke*, *Csiky Gergely*, *Frankenstein Hermina*, *Daudet Alfons*, *Krücken Oszkár*, *Sperber Eugen*, *Reinhold Leó* stb. stb.

A kiadóhivatal terhes munkáinak élén két évtized óta *Reiner Mór* áll.

*

Lapunk, mely 19 esztendeig szolgálta a feltétlen szabadelvűséget, ebbeli működésében oly nagy mértékben szerezte meg magának a közönség jóakarát, hogy durva hálátlanság volna, ha irányát valaha is megváltoztatná. Minthogy azonban a „Neues

„Politisches Volksblatt“ szerkesztőségében élénk szellemi élet és reményteljes vállalkozási-kedv uralkodik, nem csak hogy törhetetlenül ragaszkodunk haladást jelentő liberális programmunkhoz, de mindenképen azon iparkodunk, hogy lapunkat minél tartalmasabbá, élénkebbé és a rohamosan fejlődő kor igényeinek megfelelővé tegyük s így a „Neues Politisches Volksblatt“ nem csak megelégedéssel tekinthet vissza a múltra, de bizalommal és reménynyel néz a jövő elé is.